

יום ב', כ"ח בסיון תשע"ב (18 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

מוצאי דבת-הארץ

ביום י"ז באלול, שנה לאחר יציאת מצרים, בשנת 2449 (-1311), 40 יום לאחר שובם מארץ כנען (שיצאו ב-כ"ט בסיון – התאריך של מחר - ושובו ביום ח' באב), מתו המרגלים שהוציאו דיבה רעה על הארץ: "וַיָּמָתוּ הָאֲנָשִׁים מוֹצְאֵי דַבַּת-הָאָרֶץ רָעָה בְּמַגְפָּה לִפְנֵי ה'". [במדבר י"ז 37]
מהו "לפני ה'"? שהם מתו באותה מיתה הראויה להם לפי מידותיו של הקב"ה, שהוא מודד מידה כנגד מידה. הם חטאו בלשון ולקו בלשון – "ונשתרבב לשונם עד טבורם ותולעים יוצאים מלשונם ובאין לתוך טבורם..." [רש"י שם] וזהו שנאמר: 'במגפה' (ה'בית' פתוחה, שהפתח במקום ה"א הידיעה), ולא נאמר: 'במגפה' (עם שווא תחת ה'בית') – המגפה הראויה להם לפי חטאם. והאריך להם הקב"ה אפו 40 יום (שהם חטאו ב-ח' באב ונענשו ב-י"ז באלול) כנגד 40 יום שהם תרו את הארץ. ואמרו רבותינו: "אמר רבי אלעזר בן פרטא – בוא וראה כמה גדול כח (עונשה) של לשון הרע. מנלן? מהמרגלים. ומה המוציא שם רע על עצים ואבנים – כך. המוציא שם רע על חבירו – על אחת כמה וכמה!" [ספר התודעה]

אגב, באותו תאריך בדיוק – י"ז באלול, בשנת תרצ"ט [1939-5699], פרצה מלחמת העולם ה-II עם פלישת גרמניה לפולין במבצע שנקרא "blitzkrieg" (=מלחמת בזק). כעבור יומיים, הכריזו בריטניה וצרפת מלחמה על גרמניה. ליוו 6 שנות המלחמה שנות שואה וחורבן ליהודי אירופה, ובסיומה החלה שארית הפליטה להגיע ארצה...

מידת החסד

במספר דברים הפגין הקב"ה את מידת החסד שלו בכל פרשת המרגלים. אומר רש"י על אודות משך זמן ה'תיוור' בארץ של אנשי המשלחת:
"והלא [ארץ-ישראל] 400 פרסה על 400 פרסה היא [פרסה = כ-4 ק"מ] ומהלך אדם בינוני 10 פרסאות [40 ~ ק"מ] ליום; הרי [400 פרסה הוא] מהלך 40 יום [רק באורך] מן המזרח למערב, והם הלכו [גם] אורכה ו[גם] רוחבה? אלא, שגלוי לפני הקב"ה שיגזור עליהם יום לשנה [כלומר, 40 שנה כנגד 40 היום שהיו בתור את הארץ, וכדי לא להאריך יתר על המידה את זמן נידודם במדבר] קיצר לפניהם את הדרך".

ועוד:

"...הָאָרֶץ אֲשֶׁר עֲבַרְנוּ בָּהּ לְתוֹר אֶתָּה אֶרֶץ אֲכָלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הוּא ..." [במדבר י"ג 32]
מלמדנו רש"י כי, "[אמרו המרגלים] בכל מקום שעברנו מצאנום קוברי מתים" [ואילו] הקב"ה עשה [זאת] לטובה, כדי לטרדם באבלם ולא יתנו לב לאלו"

"בְּמִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר-תִּרְתָּם אֶת-הָאָרֶץ אֲרֻבָּעִים יוֹם--יּוֹם לְשָׁנָה יּוֹם לְשָׁנָה תִּשָּׂאוּ אֶת-עֲוֹנֹתֵיכֶם אֲרֻבָּעִים שָׁנָה וַיִּדְעֻתֶם אֶת-תְּנוּאַתִּי." [שם י"ד 34]

"כָּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ כִּן רָאִינוּ--בְּעִיר-ה' צָב-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנֶנָּה עַד-עוֹלָם סֶלָה."

מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה וליעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל

יום ב', כ"ח בסיון תשע"ב (18 ביוני)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

יש מקום לשאול על לשון הפסוק – הרי אם רוצה הקב"ה להעניש בצורה כזו, אזי היה צריך לומר – שנה ליום, שנה ליום – 40 שנה כנגד 40 היום שהיו בארץ. וכי למה כתוב – יום לשנה, ולא כפי שהצענו? אלא לגלות לנו עוד חסד של ה' ית' –

"בְּמִסְפַּר הַיָּמִים אֲשֶׁר תִּרְתָּם אֶת הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם לְשָׁנָה יוֹם לְשָׁנָה תִּשְׂאוּ אֶת-עֲוֹנֹתֵיכֶם אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּדְעַתֶּם אֶת-תְּנוּאַתִּי." [במדבר י"ד 34]

"וַיָּמָתוּ הָאָנָשִׁים מוֹצָאֵי דְבַת-הָאָרֶץ רָעָה בְּמִגְפָּה לִפְנֵי ה'." [שם שם 37]

=====

בברכת שבוע טוב ומבורך לכל משפחת קוראי הדף ,
ברכה ומרדכי

"כְּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ בֶּן רֹאִינוּ--בְּעִיר-ה' צָב-אוֹת בְּעִיר אֱלֹקֵינוּ אֱלֹקִים יְכוֹנֵנָה עַד-עוֹלָם סֶלָה." מתוך פרק התהלים [תהלים מ"ח 9] שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש לפדיון נפשם של נעדרי וכלואי ישראל, ורפואתם השלמה של יעקב זאב בן נחמה וליעל בת אסתר בתוך שאר חולי ישראל